

«ከመንፈስ ወደ አሕዳሰህ? ከፊት-ሀስ ወደ አሸናፊ? ወደ ሰማይ ብወጣ አንተ በዚያ ነፃ ወደ ሲኦልም ብወርድ በዚያ አለህ አንድ ንብር የንጋትን ክንፍ ብወስድ እስከ ባህር መጨረሻ ብር በዚያ እጅ ትመራለች ቀኝህም ትይዛለችና» ብሏል /መዝ. 138:1-10 1ኛነገ. 8:27 2ኛነገ. 6:18 ኢሳ. 66:1 ኤር. 23:23-24/::

8. ሁሉን አዋቂ:- እግዚአብሔር ሁሉን ነገር ከመሆኑ በፊት ያውቀዋል:: ነገሮችን ሁሉ ከመታሰባቸው ከመሠረታቸው በፊት ያውቃቸዋል:: መዝ. 138:1-5 ዮሐ. 2:25 ኤር. 17:10 1ኛ ቆር. 2:11 ሕዝ. 11:5 1ኛሳሙ. 16:6

9. ዘለናለማዎ እግዚአብሔር በዘመናት አይወሰንም:- ከዘመን ባሪት ነበር፤ ዘመናትንም አለልድ ይናራል /መዝ. 89:1-2/ በጠቅላላ እነጋገር እግዚአብሔር መጀመሪያና መጨረሻ የለውም ራሱ መጀመሪያ መጨረሻ ነውና:: በእሱ ዘንድ ለውጥ የለም ኢሳ. 44:6 አቡቀላምቤል በራዕይ «እነ ወ-አቱ አልፋ ወያ» በማለት ቀዳማዊና ደኅራዊ መሆኑን ገልጠዋል /ራዕ ዮሐ. 22:13/::

ሥነ ፍጥረት

ልዑል እግዚአብሔር በአውቀቱ ሰማይን ምድርን እንዲሁም በእነርሱ ውስጥ የሚገኙትን ሁሉ ከምንም ወይም ካለመኖር ወደ መኖር አምጥቶ ብቋ ንቋ የሆኑ ሥነ-ፍጥረትን የፈጠረበትን ሁኔታና ሥርዓት የምንግርበት ተምህርት ሥነ-ፍጥረት ይባላል:: ሥነ-ፍጥረት ግለት የፍጥረት መበደት ግለት ነው:: ይህ የሚታየው ኅላምና በውስጡ ያለው ሁሉ ከዚህ ከሚታየው ኅላም ውጭም ያለው የማይታይ ኅላምና በውስጡ ያሉት ረቂቃን ፍጥረታት ሁሉ በእግዚአብሔር ተፈጥረዋል /ዘፍ. 1:1 መዝ. 101:25 ኢሳ. 66:1-2 ዕብ. 11:3/ እግዚአብሔር ግዙፋንና ረቂቃን ኅላም የፈጠረው ከምንም ተነስቶ የሚያገናኛቸውና የሚያዋህደው ነገር ባይኖረው /አምግብ አልባ/ ነው:: /መዝ. 32:9 2ኛመቃ. 14:10 ጥብብ. 11:18 ዮሐዋ ሥራ 17:24 ዕብ. 11:3 መዝ. 148:5/::

❖ እግዚአብሔር ፍጥረታትን የፈጠረው ሰውንና መላእክትን ስሙን ለመቀደስ ክብርን ለመውረስ ሲሆን የተቀናትን ፍጥረታት ግን ለአንክር ለተዘክር ለምግብ ሥጋ ለምግብ ነፍስ ነው /መዝ. 148:1-13 ራዕይ. 4:11 ዮሐዋ ሥራ 14:17 ሮሜ 1:20/::

❖ እግዚአብሔር ፍጥረታትን ሁሉ ፈጥሮ ያክናወነው በስድስት ቀናት ውስጥ ነው:: /ዘፍጥ.1 እና 2 ዘጸ. 20:9-11/ በእነዚህ ቀናት የተፈጠሩት ፍጥረታት አያንዳንዳቸው ቢቆጠሩ ፍጡር ተናግሮ አይፈጽሙም ነበር:: ነገር ግን በባሕርያቸው በአኗኗራቸው በ22 ይመደባሉ:: ኩፋሉ 3:9 የተፈጠሩትም በሦስት መንገድ ነው:: ይኸውም:-

- 1. በአርምሞ /በዝምታ/:- አራቱ ባሕርያት ሥጋ፣ ጨለማ፣ መላእክት፣ ሰማይት
- 2. በነቢብ /በመናገር/:- ብርሃን፣ ጠፈር፣ አንስሳት፣ ዕዕዋት::
- 3. በጠር /በመሥራት/:- ሰውን ብቻ::

የሰድስቱ ቀናት ፍጥረታት

እግዚአብሔር በመጀመሪያ ቀን ሰምንት ፍጥረታትን አምግብ አልቦ ገብ አምጥቶ እሳት፣ ነፍስ፣ ውጋ፣ አፈር/መሬት/፣ ጨለማ፣ ሰማይት፣ መላእክት እና ብርሃን ናቸው /ዘፍ. 1:1/ እሳት፣ ነፍስ፣ ውጋና መሬት አራቱ ባሕርያት ሥጋ ይባላሉ:: ሰማይት ሰባት ናቸው:: /መዝ. 18:1 ኖቴ. 3:17 2ኛር. 12:3 ዮሐ. 14:2 ዕብራ ሱቲኤል4:4/::

በባቱ ሰማያት ከላይ ወደታች ሲቆጠሩ።

1. ጸርሐ ለርያም	5. አዮር
2. መንበረ መንግሥት	6. ራማ
3. ሰማይ ውዳድ	7. አረር ናቸው።
4. አዮሩሳሌም ሰማያዊት	
1. ጸርሐ ለርያም:- ከሰማያት ሁሉ በላይ ናት። ለመንበረ መንግሥት እንደ ጠፈር የምትገለግል ናት።
  2. መንበረ መንግሥት/መንበረ ሰብሐት:- እግዚአብሔር ብዙ ደውሎ የሚገልግል ሰማያዊ ስጦታ ነው። ለአላይያስ ለሐዘቁል ለወንጌላዊው የሐዘቁል በአምላክ ገብቶ ታይቷል። አሳ. 6:1 ሐዘ. 12:6 ራሕይ. 4:2 መዘ. 10:4 ሰማይ ውዳድን እንደ መሠረት አድርጎ ሠርቷል።
  3. ሰማይ ውዳድ:- ከሲራቤል ላይ ተከርግቶ ለመንበረ መንግሥት እንደ አዳራሽ ወለል ሆኖ የሚያገለግል ነው።
  4. አዮሩሳሌም ሰማያዊት:- በፊት ሳጥናኤል የተፈጠረች ገባ የወጣት ናት። ራሕይ. 12:9 ይሁዳ 1:6 በዕለት ምጽአት በጎ የሠሩ ሰዎች የሚወርሷቸው የክርስቲያኖች ርስት ናት። ገላ. 4:4-26 ዕብ. 12:22 የሐ. 14:2 አሥራ ሁለት ደጅ አላት። የደጅቿም ብርሃን ለዓይን አጅግ የሚሰጥ ናቸው። የብርሃን አፈጻጸም በየቦታው ያመጣታል። ይህችን ሰማይ በሠበተኛው ረድፍ በከዋክብት እንደ ሰርገን ለርከፍክርባታል። የብርሃን መጋረጫም አላት። የ12ቱ ሐዋርያትም ስም በመሠረተጅ ላይ ተጽፎ ይገኛል። በዚህም አዮሩሳሌም ሰማያዊት እግዚአብሔር የብርሃን ታሰትን ፈጥሮ አጥርባታል። የአምላክ ግድግዳ የሆነች የድንገል ግርያም ምሳሌ ናት /ራዕይ. 11:19/።
  5. አዮር
  6. ራማ
  7. አረር:- እነዚህ ሦስቱ ዓለመ መላእክት /የመላእክት መፍሪያ/ ናቸው። ቤተክርስቲያን በ3 ክፍል የምትሠራው በዚህ ምሳሌ ነው።

ቅዱሳን መላእክት

መላእክት የተፈጠሩት በመጀመሪያው ቀን በዕለት አሁን ነው። /ኩፋሌ. 2:6-8/ በገንድ መቶ በዙፍ አሥር ገበያ። መላእክት አምገዝ አለቦ ወይም በአምላካዊ ብርሃን ተፈጥረዋል። እነዚህ ግርብ የተባሉ መጽሐፍ መላእክት ከነፋስ ከአሳት ተፈጥረው ቢሆን እንደኛ ሞተው በፈረሱ በሰላሳ ነበር ብሏል። በቅዱሳት መጽሐፍት በግብራቸው በአሳትና በነፋስ ተመስሰዋል መዘ. 103:4 ዕብ. 1:7 በአሳትና በነፋስ መመሰሳቸው ነፋስ ፈጣን ነው መላእክትም ለተለክኮ ይፋጠናሉና። ነፋስ ረቂቅ ነው መላእክትም ረቂቅ ናቸው። አሳት ብሩህ ነው መላእክትም ፈጽሞ ያን ፈቃድ ናቸው።

የመላእክት ባሕርያት

- ❖ መላእክት በፍጥረታቸው ረቂቅን ስለሆኑ ሥጋና አጥንት የላቸውም። አዮሳሌም አይጠጡም /ኩቃሲ. 24:39/
- ❖ መላእክት የታ የላቸውም። አያገቡም አይጋቡም። ግቴ. 22:30
- ❖ አንድ ጊዜ የተፈጠሩ የግድባዩ የግድባሌ ናቸው። ልምም ሞትና ድካም የሰጣቸውም ልምም ናቸው።
- ❖ ፍጥናቸው በግዝ አይወሰንም /ራሕይ. 5:11/።

ገቢ ላይጥርበት ላይግርበት ዝር ላይገደቱት ሦስት ፍጥረታትን ልንደባቸውን ለመቤታችንም መልእክት «ትጸንሰሽ ወንድ ልዩም ተወልዷልሽ» ባላት ጊዜ ለማደ አንስት ላያገኘች ዘርአ ብሉኢ ላይወድቅላት ፅፀ ሕይወት ፍራ ሕይወት ጌታችን ሊዮስ ክርስቶስን አስገኝታለችና /ሉቃስ. 1:31/

የሰዎች /የሁለተኛው ቀን/ ሥነ-ፍጥረት

በሁለተኛው ቀን እግዚአብሔር ከምድር አስከፊ ብሩህ ሰማይ ሞልቶ የገበረውን ውጋ ወደ ላይና ወደ ታች ከፈለፈ፡፡ በመካከሉም ጠፈርን አደረገ፡፡ ጠፈርንም ሰማይ ብሎ ጠራው፡፡ ከጠፈር በላይ የቀረውም ውጋ ሐዳስ ይባላል፡፡ ዘፍጥ. 1:6-8 ኩፋሌ. 2:9 ሰው ጠፈርን /ሰማይን/ እያየ ሰማያዊት ርስት እንዳለው እንዲረዳበት እንዲሁም በሰለተ ረቡዕ ለማረጋገጥ ፀሐይ፣ ጨረቃ፣ ከዋክብት፣ ማንደር መመላለሻ ሊሆን አስቀድሞ አዘጋጅላቸው፡፡

ማክሰኞ /የሦስተኛው ቀን/ ፍጥረት

እግዚአብሔር በሦስተኛው ቀን «ውጋ በአንድ ሥፍራ ይሰበሰቡ» ብሎ ውጋን ከመሬት ላይቶ ባህር ካለው በጊዛ ሦስት ፍጥረታትን ፈጠረ፡፡ ዘፍጥ. 1:9-13 ኩፋሌ. 2:10-12፡፡ እነርሱም፡-

- ❖ በምላር የሚቆረጡ አጽዋት /ዘፍጥ/፡፡
- ❖ በማጭድ የሚታጨዱ አዝርዕት፡፡
- ❖ በእድ የሚለቀሙ አትክልት ናቸው፡፡

የረቡዕ /የአራተኛው ቀን/ ሥነ-ፍጥረት

በሰለተ ረቡዕ ሦስት ፍጥረታትን ፈጠረ፡፡ እነዚህም፡- ፀሐይ፣ ጨረቃና ከዋክብት ናቸው /ዘፍጥ. 1:14-16 / ከዋክብትና ጨረቃን በሌሊት ፀሐይን በቀን አሰለጠናቸው /መዝ. 135:8-9/፡፡

እነዚህንም ለሰለታት ለላምንታት ለወራት ለዓመታትና ለክፍለ ዘመናት መታወቂያ መለያ እንዲሆኑ ፈጥሮአቸዋል /ኩፋሌ. 2:13-14/፡፡

ፕሬሙስ /የአምስተኛው ቀን/ ፍጥረት

በአምስተኛው ቀን ሦስት ፍጥረታትን ፈጠረ፡፡ በልብ የሚላቡ በእግር የሚሸከረከሩ በክንፍ የሚበሩ በባሕር ታወሰነው የሚኖሩ በደመ ነፍስ ሕይወት ሕያዋን የሆኑ ፍጥረታትን ፈጠረ /ዘፍ. 1:20-23፣ ኩፋሌ. 2:15-16/፡፡

የዓርብ /የስድስተኛው ቀን/ ሥነ-ፍጥረት

በዚህ ቀን እግዚአብሔር አራት ፍጥረታትን ፈጠረ፡፡ እነርሱም በእግር የሚሸከረከሩ በክንፍ የሚሩና በልብ የሚላቡ በደብዳቤ የሚኖሩ በደመ ነፍስ ሕይወት ሕያዋን የሆኑ ፍጥረታትን ፈጠረ፡፡ በመጨረሻም አጋዕዝተ ዓለም ሥላሴ «ሰውን በመልካችን ስንፍጠር» ብለው ዐርብ ዕለት በገግህ አራቱን ባሕርያት ሥጋ አምስተኛ ባሕርያ ነፍስን አዋሕደው የሠላሳ ዓመት ኅልግሳ አድርገው በማዕከሉ ምድር /መዝ. 73:12/ በቶራን ፈጠሩት፡፡

■ 22ቱ ሥነ-ፍጥረት የሚላቡት እነዚህ ከላይ ያየናቸው ናቸው፡፡

በሰባተኛው ቀን ቅዳሜ እግዚአብሔር ፍጥረታትን ሁሉ ፈጥሮ ከሥራው አረፈ፡፡ ስለዚህ ይህች ዕለት ሰዝተ ሆና እንድትከበር ሥጋዊ ሥራዎችን እንዳይሠሩላት የእግዚአብሔር መልካም ፍቃድ ሆነ፡፡ ይኸውም እግዚአብሔር ከሥራው ሁሉ አርፎታልና ነው /ዘፍ. 2:2/፡፡

የሰው ልጅ ስፍራ ስብረት

እግዚአብሔር አምላክ ሰበሰቡ አስረዳረ የሆኑትን ነገሮች ሁሉ ስፍራ በጌላ በዕለተ ዓርብ በነገህ «ሰውን በእርሳያችንና በእምሳሳችን እንፍጠር» ብሎ ግዙፍ አካል ሥጋን ከአራቱ ባሕርያት ከመሬት ከውጋ ከነፋስና ከአሳት ከፍሎ አገናኝቶ በሥጋ አሰሰልሶ በይሞ አርሶ በጅምት አያይዞ በአጥንት አጠንክሮ ረቂቅ አካል ነፍስን እመግብ አልቦ አምጥቶ አእምሮ ቃል ሕይወት ሰጥቶ እነዚህን ባሕርያት አዋሕዶ ሰውን አዳምን ፈጠረው ለዘፍጥ. 1:26-27፣ ዘፍጥ. 2:7። ሲፈጥረው የሠላሳ ዓመት ገልግላ አድርጎ ነው።

በእግዚአብሔር አምላክ ተፈጠረ ማለቱም በንጽሕናው፣ በቅድስናው፣ በሕይወትና የእግዚአብሔር እንደራሴ ሆኖ በምድር የፍጥረታት ግብር በመሆኑ ነው።

አዳም ማለት ይህ ቀረው የማይባል ያማረ፣ መልክ መልካም ማለት ነው። እንዲሁም ከመሬት መፈጠሩን ያመለክታል። ሰው አራት ባሕርያት ሥጋ አምስተኛ ባሕርያ ነፍስ አለት።

- ✓ ነፍስ ሦስት ከዊን አላት፡- ከዊን ልብ፣ ከዊን ቃል፣ ከዊን አስተንፋስ።
- ✓ አራቱ ባሕርያት ሥጋ፡- ውጋ፣ መሬት፣ አሳትና ነፋስ ናቸው።

ሰው ረቂቅ ነፍስ ብትናረውም መልአክ አይደለም። ግዙፍ አካል ቢኖረውም እንስሳ አይደለም። ሥጋዊና ሚቻ በመሆኑ ከመልአክ ይለያል። ለባዊት ነባቢትና ሕያዊት ነፍስ ያለው በመሆኑ ደግሞ ከእንስሳ ይለያል።

የሰው ነፍስና ሥጋ ከእናትና ከአባት ይከፈላል። እግዚአብሔር አዳምንና ሔዋንን ከፈጠራቸው በጌላ «በዙ ተባዙ ምድርን መሰሉት» ብሎ የመረቃቸው ምርቃት እስከ ዕለተ ምጽአት ትጻናለች /የሐዋ. 17:26 ኢዮብ 10:8-10 ዘፍጥ. 1:26-28 ኤር. 1:5።

አዳም በተፈጠረ በሳምንቱ ጠዋት ሦስት ሰዓት ሲሆን «አዳም ብቻውን ይሆን ዘንድ አይገባውም ረዳትን እንፍጠርለት» ብሎ ወዲያውኑ በአዳም እንቅልፍ አመጣበት። ከአዳም ጎን እንዲት አጥንት ወስዶ ለአዳም የምትረዳውን ሴት ፈጠረለት። ለዘፍጥ. 2:18-23 ኩፋሌ. 4:4። እግዚአብሔር ሔዋንን ከጎረ ፈጥሮ ባሳየው ጊዜ አዳም «ይህች አጥንቱ ከአጥንተ የተገኘች ናት ሥጋም ከሥጋዬ የተገኘች ሥጋ ናትና ሴት ትባላል» አለ። ዘፍጥ. 2:23 ሔዋን ማለት የሕያዋን ሁሉ እናት ማለት ነው ለዘፍጥ. 3:20።

ከጎረ መፈጠሯ ወንድና ሴት /ባልና ማለት/ አንድ አካል መሆናቸውንና የሰው ዘር ሁሉ ከአንድ ግንድ መገኘቱን ያመለክታል። ሔዋንን ስለ ሦስት ነገር ፈጥሯታል።

1. ረዳቱ እንድትሆንው።
2. ዘር ለማጠዛት።
3. ከፍተኛው እንዲጠበቅ።

ሰው ከፍጥረት ሁሉ የከበረ ነው /መዝ. 48:12/። ይኸውም የሚታወቀው፡-

1. ፍጥረታት ሁሉ ከተፈጠሩ በጌላ በመፈጠሩ።
2. በእግዚአብሔር እርሳያና አምሳል በመፈጠሩ።
3. በምድር ላይ የሚኖሩ ፍጥረታት በሙሉ ገዢ አዛዥ ሆኖ በመፈጠሩ
4. ሌሎችን ፍጥረታት በእርምጃ በነገረብ ሲፈጥር እርሱን ብቻ በቅዱሳን እጃቹ አበጅቷታል። ኢዮብ. 10:8 ዘፍጥ. 2:7